

Παρουσία δεκάδων Ισραηλιτών, της πολιτικής και θρησκευτικής ηγεσίας του τόπου, και σε κλίμα βαθείας συγκίνησης, την Κυριακή 3 Απριλίου 2022, έγιναν στην Καβάλα εκδηλώσεις μνήμης για τους 1484 Καβαλιώτες Εβραίους που δολοφονήθηκαν από τους Γερμανούς και Βούλγαρους φασίστες το 1943.

Το πρωί, στα εβραϊκά κοιμητήρια, ο Δήμος Καβάλας τέλεσε μνημόσυνο. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε Πορεία Μνήμης από το πρώην εβραϊκό σχολείο (κτήριο Λυκείου Ελληνίδων) μέχρι το εβραϊκό μνημείο στην οδό Ερυθρού Σταυρού, όπου βρίσκονταν οι καπναποθήκες, στις οποίες, στις 3 Μαρτίου του 1943, οι Βούλγαροι συγκέντρωσαν του Καβαλιώτες Εβραίους πριν τους οδηγήσουν στην Δράμα κι από εκεί στα κολαστήρια της Τερπλίνκα της Πολωνίας.

Οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με την βράβευση του δημάρχου Ιωαννιτών, Μωυσή Ελισάφ, του πρώτου εβραίου που εκλέχτηκε δήμαρχος σε ελληνικό Δήμο.

Στη διοργάνωση των εκδηλώσεων συμμετείχαν το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, η Ισραηλιτική Κοινότητα Καβάλας, το Γραφείο της Ευροpe Direct Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και το Σωματείο Διάλογος Νέων Καβάλας.

Στο ??????? που υπάρχει στα ??????? ??????????, ο ραβίνος Ααρών Ισραέλ τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση, μίλησαν ο□ ????????? ?? ???? ?????????? ?????????? ???????, ?????? ????, και ο ????????? ???????, ??????? ??????????, χαιρέτησε ο□ ????????? ???????, ?????? ??????????????????, κατατέθηκαν στεφάνια, κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή και η εκδήλωση έκλεισε με τον Εθνικό Ύμνο από τη φιλαρμονική του Δήμου.

Στον χαιρετισμό του, ο κ. ?????????? είπε πως «Το Ολοκαύτωμα, την δολοφονία σχεδόν 6 εκατομμυρίων ανθρώπων, δεν την χωρά ανθρώπινοι νους. Τα θύματα του ρατσισμού μετρήθηκαν. Όμως μέχρι σήμερα κανείς δεν μπόρεσε να μετρήσει το μέγεθος του μίσους των φασιστών που γέμισαν με τάφους όλη την Ευρώπη. Μέσα σ' αυτά τα 6 εκατομμύρια ήταν και οι 1484 συνδημότες μας που πήραν τον δρόμο χωρίς γυρισμό. Σας ευχαριστώ θερμά που ανταποκριθήκατε στο κάλεσμά μας, θεωρώ ότι η παρουσία όλων μας εδώ, υποδηλώνει τον όρκο μας να συνεχίσουμε να μνημονεύουμε όσα έγιναν, καθώς και να αγωνιζόμαστε για να μην έρθει ποτέ ξανά φασισμός».

Ο κ. ???? έκανε μια ιστορική αναδρομή της παρουσίας Εβραίων στην Καβάλα, μέχρι την 3η Μαρτίου 1943 και τόνισε ότι μεταξύ των κατοίκων της πόλης υπήρχε ανεπτυγμένη η αλληλεγγύη και η μόνη διάκριση που χαρακτήριζε τις σχέσεις τους δεν ήταν εθνικιστική, αλλά ταξική.

Ο κ. **Παναγιωτόπουλος** περιέγραψε τα συναισθήματα που ένοιωσε όταν -προ διετίας- επισκέφθηκε το Γιαντ Βασχέμ, το Μουσείο του Ολοκαυτώματος, στα Ιερσόλυμα. Υπογράμμισε την ανάγκη να μένει ζωντανή η μνήμη και να υπάρχει συνεχής αγώνας «γιατί οι κίνδυνοι συνεχίζουν να υπάρχουν».

Στεφάνια κατέθεσαν εκτός από τους επικεφαλής των διοργανωτών, τον Υπουργό και τον Δήμαρχο, οι βουλευτές Καβάλας που εκλέχθηκαν με τη ΝΔ, Γιάννης Πασχαλίδης και Μακάριος Λαζαρίδης, και με τον ΣΥΡΙΖΑ, Τάνια Ελευθεριάδου, ο χωρικός αντιπεριφερειάρχης Καβάλας, Αλέξης Πολίτης, οι επικεφαλής των ισραηλιτικών φορέων, εκπρόσωποι πολλών πολιτιστικών συλλόγων και της εταιρείας Energean Oil.

Στις 12 το μεσημέρι ξεκίνησε η σιωπηλή ?????? ??????, έχοντας μπροστά ένα πανό με την φράση ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ που κρατούσαν νεολαίοι, μέλη του Γραφείου της Ευροpe Direct Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και του Σωματείου Διάλογος Νέων Καβάλας, που είχαν και την ιδέα της διοργάνωσης. Η Πορεία, από την οδό Ευγενίου Ιορδάνου, κατηφόρισε στην Παύλου Μελά, κι από την Μεγάλου Αλεξάνδρου κατευθύνθηκε στο Εβραϊκό Μνημείο περνώντας από την Κύπρου και σταματώντας μπροστά στο δημαρχείο, όπου η μπάντα του Δήμου έπαιζε πένθιμα εμβατήρια. Οι εκατοντάδες που συμμετείχαν φορούσαν

ένα κίτρινο αστέρι, το σημάδι που υποχρέωναν οι ναζί να φορούν για να ξεχωρίζουν οι εβραίοι.

Στο **Μνημείο** μίλησαν ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, Δαυίδ Σαλτιέλ και οι καθηγητές του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Γιώργος Τσιγάρας και Άγγελος Παληκίδης.

Ο κ. **Σαλτιέλ**, μεταξύ άλλων, υπενθύμισε ότι χρειάστηκε πολύς χρόνος και πολλά θύματα του αντισημιτισμού, ώστε ο κόσμος να συνειδητοποιήσει πως ό,τι έγινε τότε μπορεί να ξανα συμβεί εάν υποεκτιμηθούν οι φωνές του μίσους και του διχασμού.

Ο κ. **Τσιγάρας** επισήμανε ότι το Ολοκαύτωμα είναι αναγκαίο να μένει στη μνήμη μας, γιατί η αποτρόπαιη αυτή πράξη πρέπει να μας παραδειγματίζει και να μας διδάσκει.

Ο κ. **Παληκίδης** αφιέρωσε μέρος της ομιλίας του σ' αυτούς τους λίγους που επέζησαν και που γυρίζοντας στην Καβάλα, μετά τον πόλεμο, βρήκαν την περιουσία τους κατεστραμμένη ή καταπατημένη κι οι ίδιοι τους χαρακτηρίστηκαν ανεπιθύμητοι από τις ελληνικές Αρχές. Επιχειρηματολόγησε, δε, για τη χρήση του όρου «γενοκτονία» στην περίπτωση του Ολοκαυτώματος, αναφέροντας συγκεκριμένες πράξεις των ναζιστών.

Την εκδήλωση στο εβραϊκό Μνημείο έκλεισε η σοπράνο Μαριιάτζελα Χατζησταματίου με δύο υπέροχα θρηνητικά τραγούδια που έχουν συμβολικό χαρακτήρα και αναφορά στο Ολοκαύτωμα.

Ο κύκλος των εκδηλώσεων ολοκληρώθηκε με την **???????? ???? ??????? ?????????, ??????? ????? ??????** στη Μεγάλη Λέσχη από τον δήμαρχο Καβάλας, Θόδωρο Μουριάδη.

Την εκδήλωση άνοιξαν και έκλεισαν οι μαθητές του Μουσικού Σχολείου Καβάλας, ενώ στην αίθουσα προβάλλονταν εικόνες από τη μεταγωγή των εβραίων κι από την Καβάλα εκείνης της εποχής.

Για το τιμώμενο πρόσωπο μίλησαν ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, Δαυίδ Σαλτιέλ, ο εκπρόσωπος της Εβραϊκής Κοινότητας Καβάλας, Ιωσήφ Μεβοράχ, ο πρόεδρος του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης, Ισαάκ Σαλτιέλ, ο Έλληνας υπουργός Εθνικής Άμυνας και ο δήμαρχος Καβάλας.

Όλοι τους τόνισαν την ιδιαιτερότητα της εκλογής ενός εβραίου στη θέση του δημάρχου, επαίνεσαν τους δημότες Ιωαννίνων για το γεγονός ότι αξιολόγησαν και εξέλεξαν τον δήμαρχό τους λαμβάνοντας υπόψιν μόνον τις ικανότητες και την πολυσχιδή προσωπικότητά του. Επαίνεσαν τις ενέργειες του Δήμου Καβάλας και του Δημοτικού Συμβουλίου από τη διοίκηση Κωστή Σιμισή και της Δήμητρας Τσανάκα μέχρι την σημερινή για τις ενέργειές τους να έρθει στην επιφάνεια η υπόθεση των 1484 Καβαλιωτών εβραίων. Μάλιστα, υπογράμμισαν την πρωτοβουλία του κ. Μουριάδη για τη δημιουργία δικτύου ελληνικών πόλεων, στις οποίες υπήρχαν εβραϊκές κοινότητες, με σκοπό την από κοινού διοργάνωση εκδηλώσεων εκπαιδευτικού χαρακτήρα και στόχο την αφύπνιση των νέων ενάντια στον ρατσισμό και τον φασισμό.

Ο κ. Μουριάδης, μεταξύ άλλων, αναφερόμενος στη δημιουργία του δικτύου πόλεων, υπογράμμισε πως «έχει επέλθει ο χρόνος για να ενώσουμε τις φωνές μας απέναντι στους θιασώτες των διαχωριστικών γραμμών και τους νοσταλγούς του ζοφερού παρελθόντος.

Χάρισε, μεταξύ άλλων, στον κ. Ελισάφ έναν πηλίνο ταξιδιώτη του κεραμίστα Κώστα Καρακίτσου, για να λάβει ως αντίδωρο το έμβλημα του Δήμου Ιωαννιτών.

Στην εκδήλωση παρέστησαν οι αντιδήμαρχοι Κυριάκος Σταυρίδης και Γιώργος Μιχαηλίδης, ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΚ Απόστολος Χρόνης, ο αντιπεριφερειάρχης Κωστής Σιμισής, οι επικεφαλής των δημοτικών παρατάξεων, Δήμητρα Τσανάκα, Μάκης Παπαδόπουλος και Άρης Βέρος, ο δημοτικός σύμβουλος Ηλίας Καλανταρίδης, ο περιφερειακός σύμβουλος Αρχέλαος Γρανάς και ο πρόεδρος του Ινστιτούτου Κοινωνικών Κινημάτων και Ιστορίας Καπνού Γιάννης Βύζικας.

ΠΗΓΗ: nownews.gr, 3.4.2022

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΧΕΤΙΚΑ:

[ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΚΑΒΑΛΑΣ, 7.4.2022: Ευχαριστήρια επιστολή του Δημάρχου Ιωαννιτών προς τον Δήμαρχο Καβάλας](#)